

INFORMACE O ČTYŘICÁTÉM KONGRESU ISoCaRP

Čtyřicátý světový kongres Mezinárodní společnosti městských a regionálních plánovačů ISoCaRP (Internacional Society of City and Regional Planners) na téma Řízení urbanizovaných regionů (Management of Urban Regions) s podtitulem Zkušenosti a nové intervenční možnosti (Experiences and New Intervention Possibilities) se letos od 18. do 25. září uskutečnil v Ženevě na půdě Ženevské univerzity. Pořadatelem kongresu byla Mezinárodní společnost městských a regionálních plánovačů za spolupořadatelství Ženevské univerzity (Univerzité de Geneve). Jedná se o pravidelné každoroční setkání odborníků na územní a regionální plánování z celého světa, které má tradičně vysokou profesionální úroveň a představuje mimořádně prestižní odbornou akci celosvětového záběru.

Prvořadým úkolem kongresu bylo poskytnout účastníkům současné zkušenosti profesionálů a to jak plánovačů, tak investorů, ekonomů a politiků na národních i lokálních úrovních. Cílem kongresu bylo mimo jiné i načrtnout společná doporučení v oblasti nakládání s městskými celky v souvislosti s kontroverzním tématem globalizace. Tato problematika zde

byla diskutována jak z hlediska regionálního, tak i lokálního, s cílem nalezení bližšího spojení a stimulace dialogu mezi představiteli veřejné správy a územního plánování, ale i mezi představiteli územního plánování a bytové politiky. Bylo konstatováno, že urbanizace je jedním z rozhodujících trendů 21. století. Budoucnost územního rozvoje měst vede k formě rozprostřených (sprawling) suburbanizovaných prostorů. Proces suburbanizace může tak v řadě prostorů ohrozit základní lidské, kulturní a sociální podmínky a podmínky životního prostředí.

Vlastní průběh kongresu probíhal tradičně ve třech základních částech a to:

- Program mladých plánovačů
- Vlastní kongresové jednání
- Odborné exkurze
(Post Congress Tours)

V sobotu 18. září 2004 proběhla registrace účastníků a vyřízení všech nezbytných formalit, vlastní kongresová jednání byla zahájena v neděli 19. září 2004. Dopoledne bylo na programu oficiální zahájení kongresu a uvítání všech účastníků. Byly proneseny zahajovací projevy

prezidenta ISoCaRP, primátora města Ženevy a předsedy místního organizačního výboru. Následovala prezentace výsledků workshopu mladých plánovačů, kterého se zúčastnilo 26 účastníků, a který předcházela kongresu. Odpoledne se rozběhl vlastní kongresový program klíčovými přednáškami předních odborníků s tématy „Nové perspektivy v plánování urbanizovaných regionů“, „Intermediální města“, „Dědictví a šance“, „Poučení z Číny“ atd.

V pondělí 20. září 2004 byla zahájena práce v paralelních pracovních sekcích s tématy:

1. Strategické faktory
2. Potřeby urbanistického plánování
3. Průměrná velikost měst
4. Globální přehled

Odpoledne proběhla diskuse s představiteli EHK OSN – Výboru pro lidská sídla v prostorách Paláce národů.

V úterý 21. září 2004 pokračovala druhá část práce v paralelních sekcích, odpoledne se pak uskutečnilo plenární zasedání účastníků kongresu tematicky zaměřené na setkání s primátory významných měst (Mayors Summit). Jednalo se o první aktivitu tohoto druhu. Na tomto

jednání vystoupili primátoři měst Antverpy (Holandsko), Bilbao (Španělsko), Bordeaux (Francie), Casablanca (Maroko), Curitiba (Brazílie), Dakar (Senegal), Dublin (Irsko) a Ženeva (Švýcarsko).

Ve středu 22. září 2004 se dopoledne uskutečnilo shromáždění členů ISOCaRP k problematice další činnosti asociace. Odpoledne pak proběhla závěrečná schůze všech účastníků kongresu, kde byly podány informace předsedů paralelně zasedajících sekcí o průběhu a výsledcích jejich práce. Kongres uzavřelo celkové shrnutí jeho jednání.

V následujících dnech se pak uskutečnily odborné exkurze. Bylo mezi nimi mj. také setkání se švýcarskými bankéři, jmenovitě s představiteli soukromé banky Ferrier Lullin, kde zazněly referáty o úloze bank v rozvoji města Ženevy i o metodách práce bank a jejich účasti na investiční činnosti města, dále byl na příkladu Zermattu dokumentován švýcarský přístup k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu, postavený na vyloučení provozu automobilů se spalovacími motory a jejich nahrazení elektromobily. Uskutečnila se také exkurze na stavbu tunelu Lotschberg včetně prohlídky výstavy o průběhu přípravy, projekce a zahájení výstavby, s podrobným výkladem o této technicky výjimečně náročné stavbě. Délka tunelu je totiž 26 km a profil každého z obou tubusů tunelu činí 9,5 m, délka razicího stroje je 142 m! Další exkurze byla zaměřena na seznámení se se systémem železničních

trati a jejich provozem na příkladu trati Zürich-Luzern-Interlaken-Monreaux-Geneve. Účastníci absolvovali také exkurzi po raných stavbách Le Corbusiera.

I když závěry jednotlivých paralelních sekcí i celkové závěry vlastního kongresu budou k dispozici na webových stránkách ne dříve než za měsíc až dva, lze už nyní uvést alespoň některá silně diskutovaná témata:

- Nové perspektivy v urbanistickém plánování regionů.
- Princip „Silná města, silný region“.
- Význam civilních letišť pro rozvoj regionů, lokalizace letišť pro civilní potřeby, kritéria lokalizace.
- Typologie urbanistických regionů, typologie a strategie jejich rozvoje.
- Nové perspektivy rozvoje veřejného a soukromého sektoru ve městech a regionech.
- Torino – místo dalších zimních olympijských her, sociologický průzkum stanovisek obyvatelstva, zjištěna silně pozitivní očekávání občanů a jejich ochota k nehrazené spolupráci.
- Zemědělství v urbanizovaných prostorech – demonstrováno na příkladu Paříže.
- Územní plán (Master plan) a bezpečnostní hlediska vč. protiteroristických opatření.
- Principy a kritéria regionálního řízení.
- Význam regionální a lokální samosprávy v oblasti územního plánování.
- Strategické faktory pro řízení silně urbanizovaných regionů.

Diskutovány byly také následující základní aspekty urbanistického plánování:

- Příroda měst.
- Polyfunkční inženýrské sítě.
- Dědictví a identita.

Za velmi silná témata, stojící v pozadí všech konkrétních diskusí, lze označit:

- Komunikace politiků a odborníků plánovačů - urbanistů.
- Komunikace mezi odborníky a laickou veřejností.
- Nebezpečí nahrazování komunikace mezi veřejností a odborníky – pravomoc občanských iniciativ.

Účastníci kongresu dostali k dispozici sborník referátů k problematice „Zvláštnosti plánování ve Švýcarsku“.

Závěry kongresu, jakož i závěry z jednání jednotlivých pracovních sekcí, budou zveřejněny na webových stránkách asociace v jednacích jazycích kongresu, angličtině a francouštině.

*prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc.
Katedra městského inženýrství
Fakulta stavební VŠB – TU Ostrava*

*Ing. arch. Jaroslav Sedlecký
Útvar hlavního architekta
Magistrát města Ostravy*